

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznika. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Zagreb je sprejel svoja sinova mučenika Prevoz trupel dr. Basarička in Pavla Radića iz Beograda v Zagreb. — Nočni poulični boji na zagrebških ulicah

— Beograd, 22. junija. Včeraj popoldne sta nastopila nesrečni žrtvi beštjalnega napada na Narodni skupščini dr. Gjuro Basariček in Pavle Radić svojo zadnjo pot iz Beograda v kraljevi Zagreb.

Prevoz iz mrtvašnice na postajo v Beogradu

se je vršil brez pompa, brez godbe in govora. Deževno vreme je dajalo celemu sprevodu še bolj žalostno obeležje in dozdnevno se je, da tudi nebo žaluje, ko zapuščata prestolico dva najboljša sinova svojega naroda, ki sta v borbi za pravico in enakopravnost dala svoje življenje. Pretresujoč je bil pogled na obe vdovi, ki sta obdani od svojih nesrečnih otrok obpano zaplakali, ko sta morali spremljati iskrenoljubli enega soproga in očeta na tako žalostnem povratku. — Že mnogo pred napovedano uro se je zbirala

večtisočglava množica pred poslojem državne bolnice,

kjer so se zbirali tudi narodni poslanci in prijatelji obeh pokojnikov, da jima izkažejo zadnjo čast. Poleg celokupnega poslanskega kluba KDK je bilo navzočih večje število demokratiških poslancev z Ljubu Davidovičem na čelu, skoraj celokupni glavni odbor radikalne stranke in večje število radikalnih poslancev. Vlado so zastopali ministri dr. Subotić, Milan Grol, dr. Vlada Andrić, dr. Gera Popović, dr. Mehmed Spaho in Pera Marković.

Ob pol 5. je dospel beograjski nadškof dr. Rodić v spremstvu 14 duhovnikov. Ko je opravil cerkvene obrede, je pevski zbor katoliške katedrale zapel ganljivo žalostinko. Ob mrtvaški tišini so nato narodni poslanci dvignili krsti ter jih ponesli na pripravljene mrtvaške vozove, na kar se je formiral

pogrebni sprevod.

Za križem so nosili na svilenih blazinah visoka odlikovanja obeh mučnikov, nato pa so sledili venci seljaško-demokratiških organizacij iz raznih krajev države. Najlepši je bil venec poslanskega kluba KDK. Za dolgo vrsto vencev je korakala skupina zemljoradniške omladine, na kar so sledili narodni poslanci in sicer zemljoradniki, nato demokrati, radikali in zastopniki ostalih strank. Pred obema krstama je korakala duhovščina z nadškofom dr. Rodićem na čelu. Za krsto so korakali svojci obeh žrtve, nato pa so sledili poslanci KDK z g. Pribečevićem na čelu. Za njimi so se razvrstili zastopniki vlade, uradništvo in nepregledna množica občinstva. Sprevod se je pomikal po ulici Miloša Velikoga do vojnega ministrstva, nakar je krenil po Nemanjini ulici na kolodvor. Na ulicah so tvorile goste množice občinstva špalir. Policija je imela težko nalogo, da je zadrževala občinstvo, ki si je hotelo prav blizu ogledati žalni sprevod. Po površni sodbi je bilo v sprevodu in

na ulicah okrog 50.000 ljudi.

Pred kolodvorom je bil postavljen katafalk, na katerega so položili krsti. Nadškof dr. Rodić je tu ponovno opravil cerkvene obrede. Nato so poslanci KDK dr. Demetrovič, dr. Krajač, dr. Kramer, Ivan Pucelj, dr. Krnjević in drugi dvignili krste ter jih ponesli v pripravljeni železniški voz.

Na peronu

so se pred vagonom odigravali pretresljivi prizori. Ob pogledu na užaloščeni vdovi, obkoljeni od otrok, ki so pretresljivo zaplakali, - k o se cvet je pokrilo krste v vagonu, se je marsikomu porosilo oko. Vagon so priklopili večernemu zagrebškemu brzovlaku, s katerim so potovali v Zagreb tudi svojci in večina narodnih poslancev. Občinstvo se je vse do odhoda vlaka trlo na peronu in vedno znova so prihajali prijatelji in znanci, da se zadnjič poslovijo od plemenitih src, ki so pod zločinsko roko prenehala biti i za svoje i za svoj narod.

Zagreb, 22. junija. Danes ob 8. zjutraj je dospel v Zagreb vlak s trupli obeh pokojnih poslancev Pavla Radića in dr. Gjura Basarička, ki sta postala žrtvi krvavega zločina v Narodni skupščini. Krsti so pripeljali v spremstvu 20 poslancev KDK, večinoma članov HSS. Vsi ostali poslanci KDK so ostali še v Beogradu, ker so bili njihovi zastopniki za danes dopoldne pozvani na dvor v avdijenco in sicer poslanci Avgust Košutić, Karlo Kovačević ter za opoldne Svetozar Pribečević.

Vagon, v katerem sta bili krsti obeh pokojnikov, zasuti od cvetja, so na kolodvoru odpeli od vlaka ter zapeljali na stranski tir. Krsti so prenesli iz vagona seljaki, oblečeni v hrvatske narodne noše, skozi čakalnico I. razreda pred kolodvor, kjer je bila zbrana ogromna množica občinstva. Računajo, da je bilo pred kolodvorom, na trgu kralja Tomislava, na Akademskem trgu in pred Seljaškim domom zbranih

50 — 60.000 ljudi

tako, da se niti gibati nisi mogli.

Pred kolodvorom je krsti blagoslovil mestni župnik dr. Rittig ob mnogoštevilni asistenci duhovščine. Prvi je govoril tu posl. Majčić, za njim dr. Scholl, predsednik mestne organizacije HSS v Zagrebu, in nato v imenu mestne organizacije SDS v Zagrebu obd. svetnik dr. Ivan Juriša, ki je v svojem žalnem govoru pozdravil povratek obeh voditeljev hrvatskega naroda v Zagreb, ki sta ga zapustila, da delata v dobro domovini. — Izpred kolodvora se je razvil

ogromen sprevod do Seljaškega doma.

Krsti so nesli v sprevodu seljaki ob spremstvu akademikov in Sokolov s potegnjenimi sabljami, med špalirjem ogromne množice. Ljudje so gledali sprevod z dreves, vsa okna so bila polna, pa tudi na strehah je bilo vse polno ljudi. Gneča po ulicah in pred Seljaškim domom je bila naravnost nevarna za življenje.

„Jutro“ prvič zaplenjeno! Oblasti, ki niso zaplenile poziva na umor, plenijo službeni komunikacije poslancev KDK

Državno pravdnštvo je očitno po nalogu ministra policije dr. Korošca zaplenilo prvo izdajo današnjega «Jutra» radi uvedbe besedila komunikacije poslanskega kluba KDK. Ker je bila redakcija ponoči iz Zagreba obveščena, da imajo oblasti nalog za zaplenbo komunikacije, je «Jutro» takoj priredilo drugo izdajo, v kateri je dotični odstavek komunikacije izpuščeno. To drugo, nezaplenjeno izdajo so dobili ljubljanski in večina drugih naročnikov, dočim je šla prva izdaja le v Maribor in Celje.

Pod režimom dr. Korošca je bilo torej «Jutro» zaplenjeno prvič, odkar izhaja. To je treba pibiti.

Pribiti je treba dejstvo, da je odstavek zaplenbo službenega komunikacije poslancev KDK oni isti režim, ki ni zaplenil režimskega «Jedinstva», ko je to direktno pozivalo na umor voditeljev KDK. Minister policije dr. Korošec niti potem ni odredil zaplenbe lista, ko so ga poslanci opozorili na to opasno hujskanje in opozorili na njegovo dolžnost.

In pribiti moramo napoved tudi to, da sme glasilo dr. Korošca nemoteno lagati in pisati, da je zločina moralno kriva opozicija, da poslanski klub KDK ne sme povedati, kdo je pravi in glavni krivec umora.

Protiustavna cenzura

— Beograd, 22. junija. V državi je dejansko uvedena cenzura brez zakonite osnove in na način, ki vzbuja ogorčenje vse javnosti. V Beogradu vrši policija po nalogu notranjega ministra preventivno cenzuro in odreja, kaj smejo listi pisati in kaj ne. Vlada napenja vse sile, da bi v javnosti izzvala vtis, kakor da je umor v Narodni skupščini le privatna zadeva umorjenec in ranjencev ter morila Puniše Račića, Beo-

Pred Seljaškim domom,

ki je ves zavrt v črno, je najprej župnik dr. Rittig še enkrat blagoslovil obe krsti, nakar je govoril podpredsednik HSS Josip Predavec.

Med njegovim govorom bi kmalu došlo do velike nesreče. V veliki gneči, ki je vladala pred Seljaškim domom, so se naenkrat začeli vzkliki ljudi, ki jih je množica stiskala. Ljudje, razburjeni še od sročnih dogodkov pri krvavih demonstracijah, so pričeli bežati in bi kmalu prišlo do panike. Narodni poslanci so pričeli množico pomirjevati, kar se jim je tudi posrečilo. Josip Predavec je prosil ljudi, naj ohranijo mir in red, naj se zadrže mirno, da bi ne došlo do incidentov, ker

je bilo že dovolj prelite nedolžne krvi. Nato je v svojem nadaljnjem govoru slavil zasluge obeh pokojnikov za narod in domovino.

Po govoru podpredsednika HSS Josipa Predavca so prenesli obe kovinasti krsti s trupli pokojnikov

v veliko dvorano Seljaškega doma.

ki je vsa v črni in kjer so ju položili na mrtvaški oder. V dvorani gori veliki lestenec, zavrt v črno kopreno, ob mrtvaškem odru stoji mnogoštevilni olandri in ciprese, ob krstah pa kot častna straža seljaki v narodnih nošah, akademiki in Sokoli ter po dve zastopnici ženskih organizacij.

Leva dvorana poleg glavne je določena kot sprejemnica. Krsti s trupli pokojnikov, ki sta postala žrtve krvavega zločina v Beogradu, ostaneta v Seljaškem domu izpostavljeni do

jutri ob 11. dopoldne, ko se bo izvršil svečan pogreb.

Dopoldne je bil dovoljen vstop v veliko dvorano Seljaškega doma samo srodnikom pokojnikov in narodnim poslancem, popoldne pa bo dovoljen tudi ostalemu občinstvu.

Vsi shodi KDK prepovedani

— Beograd, 22. junija. Notranje ministrstvo je prepovedalo vse shode KDK. Poslanca dr. Kramer in Ivan Pucelj prispeva v nedeljo v Ljubljano, da informirata o nastalem položaju prijatelje in zaupnike KDK.

Nevzdržne razmere na telefonski centrali

V zadnjih dneh so postale telefonske razmere na glavni pošti naravnost neznosne. Ne samo, da vrši vlada po svojih organih tajno kontrolo nad telefonskimi razgovori, zdi se, da igrajo vmes neprimerno vlogo tudi še drugi elementi. Tako je danes dopoldne naš urednik naročil telefonsko zvezo z Zagrebom, naj se mu ta zveza da nujno, je ni mogel dobiti dopoldne. Gospodična, ki je vršila službo v telefonski centrali, mu je odgovorila, da je pač tudi mnogo drugih govorov nujnih. Ko se je končno obrnil naš urednik za pojasnilo na kontrolorja medkrajne centrale, zakaj kljub nujnemu naročilu ne more dobiti zveze z Zagrebom, je dobil zaufen odgovor, kako je to mogoče in obljubo, da se bo takoj odredilo potrebno. In res kmalu nato ob pol 1. je dobilo uredništvo telefonsko zvezo z Zagrebom s pripombo, da je prej prišlo do neke pomote. Vsekakor se nam čudno zdi, kako je bilo mogoče kljub ponovnemu urganju vzdrževati tako pomoto.

Krvava noč v Zagrebu

Pozno v noč so se vršili sinoči spopadi med policijo in demonstranti — Obžalovanja vredne žrtve

— Zagreb, 22. junija. Včerajšnji popoldanski listi so prinesli kratka poročila iz Beograda, da se je stanje Stepana Radića popoldne nenadoma poslabšalo ter da je pričakovati vsak čas katastrofe. Proti večeru pa se je po mestu bliskovito razširila vest, da je Stepan Radić že umrl. Ker so bili radi objave komunikacije poslanskega kluba KDK zaplenjeni vsi zagrebški listi, je ostalo občinstvo brez točnih poročil in se je še bolj utrjevalo domneva, da so vesti o smrti Stepana Radića resnične. Splošno se je mislilo, da so oblasti ravno zaradi tega zaplenile liste, da bi ta vest ne povzročila v javnosti razburjenja, ki pa je na ta način le še bolj naraslo.

Po ulicah so se začele zbirati čimdalje večje množice, ki so oblegale zlasti redakcije zagrebških listov, pričakujoč novih poročil. Po nalogu notranjega ministra dr. Korošca pa je policija že predvčerajšnjim prepovedala po ulicah vsako zbiranje ter je zato skušala tudi snoči takoj razkropiti množice. To pa je razburjenje le še stopnjevalo in dovedlo končno do krvavih spopadov s policijo. Vedno bolj ogorčeno je začelo občinstvo vzklikati proti vladi in manifestirati za KDK. Kmalu so se pojavili na ulicah močni oddelki policije na konjih in peš ter navahili na njo. Tako je prišlo končno na več krajih do hudih spopadov. Množica je napadla policijo s kamenjem in drugimi predmeti, ki jih je mogla doseči.

Prvi ranjenci

na obeh straneh so bili nekaj signal za splošni napad. V prvem hipu se je policiji posrečilo, da je razkropila množico na Zrinjevcu in jo razgnala v stranske ulice. Takoj nato pa so se začeli demonstrantje zopet zbirati v Nikoličevi ulici, od koder so nato znova navalili s kamenjem, opeko in raznimi drugimi predmeti na policijo, ki se je morala nato v begu umakniti v smeri proti gledališču.

Istočasno se je pripetil sličen spopad v Gunduličevi ulici. Tam je neki stražnik v skrajni nevarnosti začel streljati s samokresom. Nato so tudi iz množice začeli padati poedini strelj. Položaj policije je postajal čimdalje resnejši, zaradi česar je bilo ob pol 9. zvečer pozvano

na pomoč orožništvo.

ki je najprej postavilo kordon na Illici pri Lovačkem Rogu. Demonstranti so navalili tudi na orožnike, ki so začeli streljati v salvah. Na ulici je nastala nepopisna panika. Ljudje so se razkropili, kmalu pa so dospole zopet nove množice in začele atakirati orožništvo in policijo, ki sta na to zopet posegla po orožju.

Napetost se je od minute do minute stopnjevala. Tramvajski promet je bil ustavljen že po prvih spopadih, okrog 9. ure pa je policija odredila, da pogase po mestu vse luči na ulicah. Takoj je zavladala naenkrat trda tema. Zdi pa se, da je baš to pripomoglo k temu, da so zahtevali nadaljnji izgrezi toliko žrtve. Kljub naraščajoči nevarnosti so ljudje z vseh strani drli na ulice. Zmešnjava je postajala čim dalje večja in je dosegla vrhunec, ko so začeli demonstranti graditi

na ulicah barikade.

Prvo barikado so zgradili v Gunduličevi ulici na vogalu Samostanske ulice v bližini kavarne Korzo, ki so jo demonstranti pri tem popolnoma demolirali. Za barikade so uporabili kavarneške stole in mize, iz bližnjih skladišč pa so privlekli na tulice poljedelske saroje, vreče cimenta, mnogo lesa in drugih sličnih predmetov. Stražniki in orožniki so skušali jurišati barikade, vendar pa so bili vsi napadi odbiti, tako da sta si končno oba naprotna tabora stala brez moči nasproti, čakajoč, kdo se bo prej umaknil. Orožništvo je nato zasedlo v mestu vsa križišča in odgovarjalo na vsak napad s streljanjem. Šele po polnoči je streljanje nehalo in nemir na ulicah polagoma polegel. Med tem je policija spravila

ranjence v bolnico.

Danes zjutraj je bilo v zagrebških bolnicah 42 več ali manj težko ranjenih demonstrantov in okrog 40 policajev in orožnikov, ki pa so vsi ranjeni le od

kamenja in drugih predmetov. Izmed ranjencev je eden tekmo noči podlegel v bolnici, na ulicah pa so našli še štiri mrtve, ki so bili ustreljeni od orožništva in policije.

Policija pripisuje tudi včerajšnjim demonstracijam komunistični značaj ter domneva, da so hoteli komunisti vznemirjenje množic izkoristiti v svoje politične cilje.

Stroge odredbe policije

— Zagreb, 22. junija. Zaradi sročnih dogodkov pri demonstracijah je policija izdala stroge odredbe. Po teh odredbah imajo biti vsa hišna vrata zaprta od 19. zvečer pa do 6. zjutraj. Vsako zbiranje na ulicah je prepovedano. Vsi javni lokali, gostilne in kavarne imajo biti zaprte že ob 19. Vsako postajanje po ulicah je po 19. uri prepovedano, za mladoletne pod 18. leti pa že po 18. uri. Za mladino, ki jo bodo našli na ulici po 19. uri, bodo pozvani na odgovor starši in vzgojitelji.

Policija ima nalog, da izvršuje najstrožje nadzorstvo nad izvajanjem teh odredb in da prepreči vsak prestop, ki se bo kaznoval z zaporom do 14 dni ali globo do 500 Din.

Trgovine v soboto zaprte od 10. do 11. dopoldne

V smislu sklepa izredne seje eksekutivne gremija trgovcev v Ljubljani prosí načelstvo vse člane gremija, da v času pogreba narodnih poslancev dr. Basarička in Pavla Radića v Zagrebu v soboto dopoldne od 10. do 11. ure v znak žalosti obrate zapro. — Načelstvo.

Pribečević pozvan v avdijenco

Beograd, 22. junija. Danes opoldne se je zglasil v klubu KDK odposlanec maršalata dvora, ki je prinesel pismo, v katerem poziva kralj Svetozarja Pribečevića v avdijenco ob pol 5. popoldne. Istočasno sta bila pozvana v avdijenco poslanca KDK Karlo Kovačević in Avgust Košutić.

Dopoldne je Svetozar Pribečević v spremstvu poslancev dr. Žerjaya, dr. Kramerja in drugih posetil Stepana Radića.

Stanje ranjencev

Današnji zdravniški bulletin

— Beograd, 22. junija. Danes dopoldne je zdravniški konzilij, h kateremu je bil pritegnjen tudi dr. Singer, ki je dospel danes zjutraj v Beograd, preiskal Stepana Radića in ugotovil sledeče stanje: «Temperatura 37.9, žila 116, stanje bolnika v splošnem povoljno. Žila bje ritmično. Na pljučih se pojavljajo neznatni afekti, ki pa zaenkrat še ne povzročajo skrbi za razvoj bolezni.» Dr. Pernar se počuti relativno dobro. Temperatura je padla in znaša 38. Ra na normalna.

Stanje poslanca Gradnje zelo povoljno.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 0—22.925, Berlin 13.57—13.60 (13.585), Bruselj 0—7.9385, Budimpešta 9.8975 — 9.9275 (9.9125), Dunaj 7.9875 — 8.0175 (8.0025), Curih 1093.50 — 1096.50 (1095.—), London 276.95 — 277.75 (277.35), Newyork 56.73 — 56.93 (56.83), Pariz 0.—223.35, Praga 168.05—168.85 (168.45), Milan 297.35—299.35 (298.35).

Effekti. Investicijsko posojilo 91.75, Celjska 158, Ljubljanska kredita 128, Krediti zavod 165—175, Vevče 105, Ruše 280—300, Stavbna 56, Sešir 105.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 800.25, Berlin 13.585, Milun 298.35, London 276.35, Newyork 56.83, Pariz 223.55, Praga 168.45, Curih 10.95.

INOZEMSKJE BORZE.

Curih: Beograd 9.13, Dunaj 73.02, Berlin 124, Praga 15.37, Milan 27.27, Pariz 20.37, London 25.30, Newyork 518.75.

Dnevne vesti.

— **Imenovanja v sodni službi.** Imenovan so za viš. pis. oficijale v 3. skupini II. kategorije na njih dosedanjih službenih mestih: pis. oficijali: Franc Voršič in Ivan Grobelnik pri okr. sodišču v Slovenjgradcu, Fran Kuštrin pri dež. sodišču v Ljubljani, Martin Katič pri okr. sodišču v Logatcu, Ignacij Koščak pri okr. sodišču v Laškem, Alojzij Juršič pri okr. sodišču v Gorjem gradu, Ivan Šemrov pri okr. sodišču v Celju in Joško Zihner pri viš. dež. sodišču v Ljubljani ter kancilisti: Toussaint Olišak pri okr. sodišču v Cerknici, Janko Mišica pri okr. sodišču v Črnomlju, Josip Korošak pri okr. sodišču v Ljutomeru, Josip Simerl pri okr. sodišču v Šoštanj, in Mijo Tavzes pri dež. sodišču v Ljubljani. — Za pisarniške oficijale v isti skupini (4.) II. kategorije na dosedanjih službenih mestih kancilisti: Filip Rubin pri okr. sodišču v Ptuj, Božidar Langerholz pri okr. sodišču v Laškem, Matija Meznarič pri okr. sodišču v Mariboru, Ciril Lavrič pri dež. sodišču v Ljubljani, Josip Horvat pri okr. sodišču v Sv. Lenartu, Mihael Visočnik pri okr. sodišču v Mariboru, Josip Ferenc pri okr. sodišču v Konjicah, Ivan Rudolf pri okr. sodišču v Ptuj, Ivan Ekar pri okr. sodišču v Kranju, Ivan Barbič pri okr. sodišču v Novem mestu, Josip Gunstek pri okr. sodišču na Vrhniki, Fridolin Beniger pri okr. sodišču v Krškem, Matevž Grob-lacher pri okr. sodišču v Mariboru, Fran Morel pri okr. sodišču v Novem mestu, Pavel Vovko pri okr. sodišču v Kočevju, Franc Osolnik in Anton Ukmar pri okr. sodišču v Novem mestu, Ivan Drašler pri okr. sodišču v Mokronogu, Fran Jureš pri okr. sodišču v Dolnji Lendavi, Josip Medved pri okr. sodišču v Kočevju, Ivan Soklič pri okr. sodišču v Gornji Radgoni, Nikola Furlan pri okr. sodišču v Črnomlju, Franc Oblak pri okr. sodišču v Šoštanj, Josip Kokol pri okr. sodišču v Laškem, Ignacij Pučko pri okr. sodišču v Mariboru, Ivan Drobnič pri okr. sodišču v Metliki, Franc Schroll pri okr. sodišču v Sevnici in Matija Zorjan pri okr. sodišču v Mariboru. V I. skupino zvanjnikov so napredovali jetniški pazniki(ce): Anton Frane-tič, Anton Rihter, Matevž Varšek, Aloj-zij Nežmah, Jospina Kalan, Ferdinand Uračič, Ivan Makuc in Marija Tumpel — vsi v Ljubljani; Martin Proselc, Franc Ser-doner, Franc Weber, Urban Šušteršič in Karl Dorn — vsi v Celju; Josip Visočnik, Franc Vidic, Franc Paškulin, Ivan Markič, Alojzij Bevc, Josip Hladnik in Terezija Stupan — vsi v Mariboru; Ivan Robas v Novem mestu. — V 2. skupino zvanjnikov so napredovali pis. oficijanti (inje): Iva De-beljak in Karol Pertekel v Ptuj, Roman Kramarčič v Mokronogu, Tomo Petrovič v Mariboru, Ivan Špunt, Pavla Turk in Slava Markič v Ljubljani, Marija Zupančič v No-vem mestu, Josip Gregorič v Rogatcu, Ja-kob Dobravec v Radovljici in Fortunat Ju-va v Slovenjgradcu ter jetniški pazniki(ce): Ivan Vuzem, Franc Goltes in Anton Korošec v Mariboru, Martin Pestator in Nežika Bakše v Ljubljani, Franc Radi, Fri-derik Knafele in Anton Stine v Novem me-stu ter Anton Dosedla v Celju. — V 1. sku-pino služiteljev so napredovali: Ivan Bed-rač v Ptuj, Josip Gros v Slovenjgradcu in Franjo Papež v Žužemberku.

— **Izletniški vlak.** Pričenši s 23. junijem od 23. septembra 1928 vozi po potrebi in ob ugodnem vremenu od sobotah in dnevih pred prazniki razen 28. junija in 8. sep-tembra izletniški vlak št. 928 od Ljubljane, glavni kolodvor, do Bistrice - Bohinjsko jezero, izletniški vlak št. 8628 od Jesenice do Planice, nadalje v isti dobi in pod istimi pogoji ob nedeljah in praznikih razen 28. junija in 8. septembra od Bistrice - Bohinjsko jezero do Ljubljane gl. kol. vlak št. 927. Vsakokratni promet teh vlakov bo objavljen na vseh postajah pri blagajnah. Za ta vlak velja izletniška povratna vozna karta po znižani tarifi za dva dni veljav-nosti in tudi vse navadne vozovnice. Isti popusti veljajo iz Ljubljane gl. kol. do Kranjske gore pri vlaku 920-8620 in pri povratku za vlak 8633/927 ter vlak 8633/919. Odhodi in prihodi vlakov: Vlak 928 odhaja iz Ljubljane ob 15.30 in prihaja na Jesenice ob 17.52. Odhod z Jesenice ob 18.37 in pri-hod v Bistrico - Bohinjsko jezero ob 19.12. Povratek: Vlak št. 927: Iz Bistrice - Bo-hinjsko jezero ob 17.10, prihod na Jesenice ob 18.04, odhod z Jesenice ob 18.40, prihod v Ljubljano glavni kolodvor ob 20.45. Vlak v Kranjsko goro: Vlak št. 8628: Odhod z Jesenice ob 18.15, prihod v Kranjsko goro ob 19.04, prihod v Planico ob 19.22.

— **Občni zbor Društva hišnih posestnikov v Laškem.** Na občnem zboru dne 14. t. m. izvoljeni odbor Društva hišnih posestnikov v Laškem se je na odborovi seji dne 20. t. m. konstituiral takole: Trop Ignacij, hotelir, predsednik, Elsbacher Konrad, veletrgovec, predsednika namestnik, Zupanc Blaž, brivnik mojster, sekretar. Pačnik Danimir, trgovec z vinom, sekretarjev namestnik, Herlah Josip, trgovec z mešanim blagom, blagajnik, Gni-dica Ignacij, gostilničar, blagajnikov namest-nik, Dergan Rudolf, trgovec z mešanim bla-gom in Osolin Josip, veletržec, preglednika računov. Odborniki so pa: Henke Franc, ho-telir, Deželak Ivan, hotelir in Majcen Adolf, ključničarski mojster.

— **Ciril Metodova podružnica v Trbovljah** priredi kresni večer v korist družbe. 504-n

— **Razvrstitve poštnih uradnikov.** Poštno ministrstvo je pripravilo nove ukaze o raz-vrstitvi in napredovanju večjega števila poštnih uradnikov. Ukazi so že predloženi kralju v podpis.

— **Tečaj za učitelje telovadbe.** Prosvetno ministrstvo je sklenilo, da se jeseni ponov-no odpre v Beogradu tečaj za učitelje telo-vadbe. V ta namen je že odobren potreben kredit.

— **Iz državne službe.** Vpokojeni je arhi-var finančnega razveljavljanja v Ljubljani An-ton Jagodič; iz državne službe je odpuščen pripravnik pri velikem županu v Splitu Al-fonz Trojan.

— **Sprejem gojencev v strojno podča-stniško šolo mornarice v Kumboru.** Letos bo sprejetih v strojno mornariško podčastniško šolo v Kumboru (Boka Kotorska) okrog 400 novih gojencev. Polovica novih gojencev se uvrsti v 14. razred in bo posečala tečaj 2 leti, druga polovica pa pride v 15. razred in bo posečala tečaj 3 leta. Za oba razreda se prične šolski pouk 1. oktobra. Natečajni so razposlani vsem vojnim okrogom, sreškim poglavarjem, občinam in državnim realnim gimnazijam.

— **Himen.** Včeraj se je v Grahovem pri Rakeku poročil inženjer Janko Omahen iz Ljubljane z gđ. Leo Krajčevno, hčerko vele-trgovca z lesom v Grahovem. Mlademu paru naše iskrene čestitke.

— **Znižana vožnja za brezposelne delavce.** Minister socialne politike je podpisal pravil-nik o znižani vožnji za brezposelne delavce. Pravilnik bo v kratkem objavljen.

— **Udruženje gledaliških igralcev SHS.** 10. redni kongres se bo vršil letos v Skop-lju v dneh 3., 4. in 5. julija. Mestni odbor Ljubljana bodo zastopali delegatje: L. Dre-novec, A. Neffat, I. Jerman in I. Mencin.

— **Razglas glede odvajanja uslužbenke-ga davka.** Službodajalci, ki zaposlujejo manj kot pet uslužbencev, oddajo uslužben-ski davek za mesec april, maj in junij v ča-su od 1. do 15. julija. Delodajalci, kateri ne bi do zgoraj določenega termina oddali davek, zapadejo po predhodnem opominu po čl. 138 zak. o neposred. davkih kazni od 50—500 Din in davčna oblast odmeri davek na podlagi lastnih zaznav. Po 15. juliju se bode izvršila revizija s strani davčnega urada in finančne kontrole.

— **Smrtna kosa.** Danes ponoči je umrl v Ljubljani po dolgi mučni bolezni knji-go-vodja g. Vinko Trost. Pokojni je bil sim-patičen, značilen in pošten mož, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pogreb bo jutri ob 4. z Lepe poti št. 15. Blag mu spo-min! Težko prizadeletni rodbini naše iskrene sožalje!

— **Vreme.** Za včeraj je kazalo, da do-bimo lepo vreme in danes jutraj je bilo nebo brez res najmanjšega oblaka. Zrak je bil tako svež in čist, da vsaj nekaj dni ni pričakovati deževnega vremena. Tudi barometer kaže, da bo vreme lepo. Danes jutraj je kazal 767,3, temperatura je zna-šala 12 stopinj. Včeraj je bilo po vsej državi oblačno, odnosno deževno. Najvišjo temperaturo so imeli včeraj v Beogradu in Dubrovniku in sicer 24 stopinj. V Maribo-ru, Zagrebu, Skoplju in Splitu je bilo 23, v Sarajevu 22, v Ljubljani 20,5. Tempera-tura se je torej v splošnem, izenačila in morda dohimo slednjič lepo, toplo vreme, ki ga vsi tako težko pogrešamo.

Iz Ljubljane

— **Ljubljana se klanja manom žrtve za enakopravnost.** Ljubljana, ki je vedno visoko dvigala prapor poštenosti, pravico-sti in svobodoljublja, je tudi zdaj, ko so padle tako težke žrtve za red, pravico in enakopravnost v državi, dokazala, da se zaveda pomena tega žalostnega dogodka in da krivice solidarno z vsa pošteno srbsko in hrvatsko javnostjo obsoja. Po mestu so zavijale žalne zastave, prebivalstvo je še vedno pod silnim vtisom strašnega krvo-prelitja v Narodni skupščini in nestro-pno prikakuje posledice, ki jih mora imeti ta grozen zločin. Ljubljanci so ohranili v teh kritičnih trenutkih mirno kri in svo-jeemu ogorčenju nad krvavim zločinom po-besnega velesrbskega šovinizma dali du-ška na dostojen način. Ni skoraj hiše, na kateri bi ne plapolala črna zastava. *Sve-
tožnja prihodnjim žrtvam, ki jih bo
v prihodnosti še vedno morala
preživeti naša država, ki jo
v prihodnosti še vedno morala
preživeti naša država, ki jo
v prihodnosti še vedno morala
preživeti naša država, ki jo*

— **Iz Zadušnica za pokojnim Pavlom Ra-dičem in dr. Gjuro Basaričkom.** Danes opol-dne je bila v franciščanski cerkvi svečana maša zadušnica za pokojnima narodnima poslancema Pavlom Radičem in dr. Gjuro Basaričkom. Maše zadušnice so se udele-žili poleg drugih odličnih predstavnikov našega javnega življenja župan dr. Dinko Puc, klub občinskih svetnikov SDS, magi-stratni direktor dr. Zarnik, zastopniki srbs-ke pravoslavne občine v Ljubljani, pred-stavniki JSS, univerze, raznih korporacij, uradov in društev. Akademsko omladina, med katero so bili večinoma pripadniki in člani naprednih klubov, je prišla korporat-ivno v cerkev. Cerkev je bila tudi polna izbranega občinstva.

— **Josip Kozak umrl.** Danes jutraj je preminul v Ljubljani splošno znani in pri-ljubljani gostilničar in posestnik g. Josip Kozak. Pokojni je bil oče naših talen-tiranih književnikov Juša in Ferda Kozaka. Bil je pod pokojnim dr. Tavčarjem dolgo-letni občinski svetovalec naprednega kluba in kot tak si je pridobil mnogo zaslug za razvoj in napredek našega mesta. Več let je bil tudi načelnik Mesarske zadruge, ki ji je s svojim neumornim in požrtvovalnim delom pripomogel do uspešnega razvoja. Njegova gostilna, znana Ljubljancem pod imenom »Strazelič«, je bila vedno na naj-boljšem glasu. Pokojni je bil v javnem in zasebnem življenju vzor značajnega, sim-patičnega, poštenega in svobodoljubnega moža. Napredna Ljubljana je izgubila z njim agilno in zanesljivo moč, ki jo bo težko po-grešala. Pogreb bo jutri ob štirih popoldne s Poljanske ceste št. 21. Bodi vrlemu možu ohranjen trajen spomin. Odlični rodbini naše iskrene sožalje!

— **Poškodovanje poljskine.** Pri kopanju v Malem grabnu in Gradaščici se kopalci ne poslužujejo zato napravljene poti, oziroma dohodov, marveč hodijo vseprek po njivah in travnikih ter povzročajo s tem obšutno škodo na poljskine. V interesu varstva kmetij-stva in pa po zakonu o varstvu poljskine je pod kaznijo zabranjeno vsako stopanje na travnike in njive ob času, ko trava in polj-

ski plodovi uspevajo. Tudi vodopravni za-kon dovoljuje kopanje le v toliko v kolikor se ne dela s tem komu škoda. Pravtako je tudi strogo prepovedano delati škodo na javnem in privatnem imetju s trganjem tra-ve in zelenja ter s sekanjem vej in abira-njem drv. Proti vsakomur, ki se ga bo pri navedenih dejanjih zasučil, se bo v zmislu obatoječih predpisov kar najstrožje postopalo

— **Skrajna brezobzirnost napram gla-dališki publiki.** Iz krogov gledaliških abo-nentov smo prejeli: Vžlic velikemu upravne-mu aparatu so bile površnosti in malomar-nosti v razvrščanju našega repertoarja v ni-moli gledališki sezoni malone na dnevnem redu. Zaporednost predstav se je izpreminja-la in predstave so se odpovedovale, da abo-nenti skoraj nikoli niso bili gotovi, ali so res na vrsti in ali je sploh predstava. Tudi si-noči je bila predstava »Salome« odpovedana šele v zadnjem hipu. Abonentje iz najbolj oddaljenih okolišev so prišli pred gledali-šče in šele tam zvedeli, da ni predstave. Ljudje se za predstavo oblačijo, hite z ve-čerjo in težejo v gledališče, a naposled zve-do, da je bilo vse hitenje zaman. Razumevno je, da vlada med občinstvom zaradi takega postopanja gledališke uprave velika nevo-lja. Značilno je, da uprava ne smatra za vredno, da vsaj v jutranjih dnevnikih po-jasni »nepričakovane ovire«. To je čisto ba-gateliziranje, proti pateremu odločno prote-stiramo. Po ovinkih smo zvedeli, da ni dospel iz Zagreba glasbenik, ki pomaga v orkestru. Mar uprava nima telefona in ni mogla pra-včasno zvedeti, da glasbenika ne bo? V včerajšnjem popoldanskem »Slov. Narod« bi morala biti notica. Tako se postopa po-sod, kjer vlada red. Baje bo predstava no-č, seveda, ako je zopet šele v zadnjem tre-notku ne odpovedo. Zares, hvala Bogu, da je tudi te sezone konec!!

— **Oporetni večer.** Na čast vsem Lojze-tom in Lojzкам se vrši v soboto 23. junija t. l. v kino dvorani rest. Kregar v Sp. šiški ve-lezabaven oporetni večer. Sodelujejo člani ljubljanskega Narod. gledališča in sicer: Ga-vera Balatkova in gg. Povbe, Pešek in Ba-latka. Na sporedu so, razni dueti, komični prizori, kupletji itd. Začetek točno ob 8.30 zvečer.

— **Razstava kiparske in resbarske šole in keramiške šole** bo v soboto, 23. t. m. in v ponedeljek, 25. t. m. odprta dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 15. do 18.; v nede-ljo, 24. t. m. pa samo dopoldne od 9. do 12. Vsa dela so razstavljena v dvorani Tehniške srednje (obrtne) šole (na Mirju). Vsakomur priporočamo, da si razstavo ogleda. Vstopni-ne ni nobene.

— **Vpisovanje v ljubljanske osnovne šole.** Na ljubljanskih osnovnih šolah. I. in II. otroškem vrtcu bo vpisovanje dne 30. junija ter 1. in 2. julija t. l. V interesu roditeljev je, da otroke, ki vstopijo prvič v šolo, vpi-šejo takoj prvi dan, t. j. 30. junija. Eventu-alne prošnje za oprestitve od šolskega obiš-ka za eno leto je z zdravniškim potrdilom opremljene vložiti takoj pri vpisovanju. Ka-kor za učence novince, tako je obvezno vpi-sovanje v zgoraj navedenih dneh tudi za stasale osnovno - šolske razrede. Podrobnejša razvoda bodo nabita na objavnih deskah v posameznih šolah.

— **Na mestni ženski realni gimnaziji** se je vršil vsilji tečajni izpit v dneh 9. do 20. ju-nija t. l. pod predsedstvom ministrskega od-poslanca g. univ. prof. dr. Rih. Zupančiča. Izmed 20 kandidatkin so položile višji tečaj-ni izpit z uspehom sledeče: Dostal Vera, Ferjančič Sonja, Fermevc Živa, Gaberšek Danica, Golob Angela, Guštin Zora, Junc Maša, Kane Marjana, Krečič Marija, Koch Valentina, Novak Marjeta, Pengal Sabina, Perne Antonija, Pinter Marija, Prošek Zofi-ja, Renko Marija, Setina Jospina, Tejkal Iv-ka, Zore Milica. Eni kandidatki je bil dovo-ljen ponavljalni izpit na jesen.

— **70-letnica rojstva** je praznoval pred kratkim naš odlični somišljenik in neustra-šen borec za napredne ideje g. Anton Bizjak gostilničar in posestnik v Bohoričevih ulici. V imenu Naprednega političnega in gospodar-skega društva za vodmatski okraj mu k ju-bileju najiskrenejše častitamo in ključemo: Še na mnoga leta! Obenem se zahvaljujemo ju-bilantu za podarjenih 100 Din v prid druš-venim knjižnici. — Zdravo! — Odbor.

— **Izredni občni zbor** Glasbene Matice v Ljubljani se vrši v četrtek, dne 5. julija 1928 ob šestih uri zvečer v pevski dvorani Glas-bene Matice. Na dnevnem redu je spremem-ba pravil in imenovanje častnih članov.

— **Če bo lepo vreme,** pridite v nedeljo popoldne v Kolesarjevo, kjer priredi pevsko društvo »Kraško - Trnov« žegnansko ve-selico z raznovrstnim sporedom 506-n

— **Ljubljanski Sokol** ponovno opozar-ja in vabi svoje članstvo, da se udeleži v čim največjem številu proslave dvajsetletnice So-kolskega društva Ljubljana II, združene s slavnostnim razvijem društvene zastave. — Zbirališče članstva v kroju v nedeljo, 24. t. m. ob 3. popoldne v Narodnem domu. — Zdravo! — Odbor. 505-n

— **Potovanje po Srednji Evropi.** V soboto in nedeljo 23. in 24. t. m. priredi ZKD v prostorih kina Matice ob običajnih urah filmsko predavanje z izvrstnim foto-valnim filmom, ki nas seznaja z najlepšimi kraji in krasotami držav Srednje Evrope, Švice, Gornje Italije, Dalmacije, Hercego-vine, Bosne, Srbije, Hrvatske, Avstrije in Češkoslovaške. Na motornem kolesu prepo-tujemo v filmu vse te kraje, poleg tega pri-redimo turo in se povzpemo na vrhunec visokega Venedigerja (3360 m) in se na povratku vozimo po Dunavu do Dunaja. Lepe slike iz Tirolske, mesta Bozen, Riva, Arco, Milan itd. nudijo slehernemu gledal-cu tega filma velik užitek. Zato priporoča-mo vsakomur najtopleje, da si ga ogleda.

— **Ljudski kino (Matice)** bo predvajal danes zadnjikrat izvrstni dunajski vefilm »Prater-Mizzi« z Igo Symom v glavni vlogi Lepa vsebina te drame bo zadržila vsakega gledalca, zato naj si ta spored vsakdo ogle-da.

— **Številne prometne nesreče.** Že več-raj smo poročali o številnih prometno-ko-lesarskih nesrečah. Tudi danes so bile na policiji vložene številne ovadbe, k sreči pa

ni bilo nobene težje nesreče. Tako je v šolskem drevoredu zavozil Jovo Ferjančič pod voz mesarja Ivana Ahlina in padel s kolesa. Ahlin je duhaprisotno ustavil voz in tako Ferjančič razum manjše praske ni dobil hujše poškodbe. Dočim Ferjančič za-trjuje, da zadene krivda Ahlina, ker je le-ta nepravilno vozil, trdi Ahlin, da je Ferjan-čič sam kriv nesreče. — V Stritarjevi ulici je mesar Ivan Breskvar tik pred trgovino Krisper podrli na tla dijaka Antona Snoja. Dijak je bil lažje poškodovan. Krivda na nesreči zadene oba, ker se mista znala drug drugemu izogniti. — Na Sv. Petri cesti sta trčila skupaj dr. Vandelin Megler in delavec Peter Hočvar. Padla sta oba s kolesa, ven-dar sta ostala skoraj nepoškodovana, dočim se je Hočvarju prednje kolo zlomilo.

— **Iz Krasne dunajske otroške obleke** od 34 Din dalje je pri Kristofl-Bučar, Stari trg, Ljubljana. 46T

— **Iz Našle se je dežnik,** dobi se ga pri Marinšek, Gosposka ul. št. 5-I.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Vlomilec v podružnico Zadrugne gospodarske banke v Kra-nju prijet. — Izmišljen roparski napad. — Avtomobilska ne-sreča v Zemunu. — Električni tok oslepil otroka. —

Kakor smo že poročali, je bil v Za-grebu aretiran Čeh Anton Rousek, ki ima za seboj zelo burno preteklost. Po-litica v Vinkovcih je bila v torek obve-ščena od zagrebške policije, da je are-tirala nevarnega vlomilca, ki ga je iz-sledila že 7. aprila, ko je vlomil v neko trgovino. Rousek je svoj čas že sedel v preiskovalnem zaporu v Vinkovcih, iz katerega je pa kmalu pobegnil in se klatil po Osijeku, Ljubljani in Zagre-bu, kjer je živel zelo razkošno. Ko je pobegnil iz zapora v Vinkovcih, ni imel v žepu niti belica, toda v Zagrebu so našli pri njem 75.000 Din, 2500 avstrij-skih šilingov, 10 angleških šterlingov in motorno kolo. Pri zaslišanju je izjavil, da je zaslužil denar s tihotapstvom, motorno kolo je pa kupil na velesejmu v Ljubljani. V Zagrebu je živel tri ted-ne kot velik gospod, Rousek je nasto-pal pod raznimi imeni. V Ljubljani se je izdal za trgovca Antona Tylsa. Ko je češkoslovaški konzul v Zagrebu čit-al v novinah o Rouseku, je kmalu ugo-tovil, da ga zasledujejo tudi češkoslo-vaške oblasti radi vlovov in drugih zlo-činov. Pod težo dokazov je Rousek tu-di priznal, da je vlomil v podružnico Zadrugne gospodarske banke v Kranju.

Pred dnevi je javil policiji blagajnik Edinosti v Vrhu, da so ga pri belem dnevu napadli neznani zlikovci in ga oropali. Roparji so blagajniku zvezali roke in noge ter ga pustili na cesti. Po-litica je uvedla strogo preiskavo, da bi odkrila drzne napadalce. Patrolje so preiskale vso okolico in obvestile vse orožniške postaje a napadalcev ni bilo mogoče najti. Slednjič so oropane-ga blagajnika ponovno zaslišali in tedaj se je zapletel v razna protislovja. Sreški poglavar je blagajnika osumil, da si je zgodbo o roparskem napadu izmišlil in si denar pridržal. Blagajnika Ivana Sce-neja so zopet zaslišali in po dolgem oklevanju je priznal, da ga ni nihče na-padel, temveč si je izmišlil roparski na-pad, ker je denar, ki bi ga moral izro-
oti, ko je ugotovil, da dragocenega spomina lopovi niso odnesli. O vlovu je takoj odvedel policijo in pustil v sobi vse nedotaknjeno kakor so pustili tatovi. Ko je pa vpričlo kriminalnega uradnika dajati duška svojemu veselju, da so mu tatovi pustili vsaj dragoceni etul, je vzel komisar darilce v roke, ga pogledal skozi povečevalno steklo in suhoparno pripomnil: »Saj ni čuda! Lo-povi se razumejo na svoj posel. Za al-paka se ne morejo ogrevati!«

Sokol

— **20letnica Sokola II. v Ljubljani.** Ker se preteklo nedeljo radi slabega vremena ni mogla vršiti prireditve sokolskega društva Ljubljana II, je preložena na nedljo 24. t. m. Ob pol 12. bo slavnostni občni zbor v telovadnici državne realke. Popoldne ob 3. formiranje povorke na realnem dvorišču. Povorka gre po mestu na telovadišče (na Prulah), kjer se bo izvršilo razvijte društvenega prapora. Prapor je krasno delo in je razstavljen v izloženem oknu trgovine »Elie« v Prešernovi ulici. Po razvijtu pra-pora sledi javna telovadba vseh društvenih oddelkov. Nastopijo tudi nekateri bratje olimpijske vrste za Amsterdam, med njimi svetovni prvak brat L. Študelj. Po telovadbi istotam ljudska veselica. Ljubljansko in okoliško Sokolstvo ter Sokolstvu naklonjeno občinstvo naj se udeleži v velikem številu te sokolske slavnosti. — Zdravo!

— **Izredna seja starešinstva JSS.** Ko je starešinstvo JSS zvedelo za tragedijo, ki se je dogodila v Narodni skupščini, je brzo-javno vprašalo vse župe JSS, ali naj se zlet v Skoplju na Vidov dan vrši ali ne. V četrtek 21. t. m. zvečer se je sestalo starešinstvo JSS k izredni seji, da prouči odgo-vore žup. Večina se je izrekla za odgoditev zleta, med njimi tudi župa v Skoplju kot prirediteljica, ki predlaga odgoditev do sep-tembra, ko se bo istočasno praznovalo deset-letnico preboja solunske fronte. Točen dan na mesec september odgodenega pokrajni-skega zleta v Skoplju se bo javilo naknad-no.

— **Sokolska župa v Zagrebu** se udeleži s svojim članstvom pogreba narodnih žrtve poslancev Pavla Radiča in Gjura Basarič-ka. Starešinstvo JSS bo zastopal brat dr. La-zar Car.

— **Zlet sokolske župe »Rijeka«.** Zlet so-kolske župe »Rijeka« s sedežem na Sušaku se bo vršil v večjem obsegu 4. in 5. avgusta. Zlet bo združen z razvijem župnega pra-pora, ki mu bo kumoval v imenu mesta Pra-gra primator dr. Baxa. Istočasno se bo vršilo razvijte župnega naračajškega prapora, ka-teremu bo kumoval starosta JSS Engelbert Gangel. Udeleženci izleta imajo na železnici 75% popust, ki velja od 30. julija do 12. av-gusta inšer tudi za brzovlake. Na parnikih bodo imeli polovično vožnjo. Za prenočišča in prehrano bo poskrbljeno. Vse župe in so-kolska društva dobe pravočasno prijavne pole.

Prestolonaslednikov cigaretni etui

Hohenzollernci, zlasti pa zadnji njihov zastopnik na prestolu, Viljem II., so bili zelo radodarni z odklivanji onim osebam, ki so jim bili po volji ali ki so znali majhlo klečeplaziti pred nji-mi. In če je Viljem opazil, da svojih podložnih samo z odklivanjem ne mo-re zadovoljiti, jim je dajal tudi lepa spominska darila. Tako je v Frankfurtu poklonil nekemu vročerkvemu des-ničarskemu radikalu in vnetemu pobor-niku monarhizma lep srebn cigaretni etui z napisom: »Le tako naprej, moj ljubli, mladi prijatelj!«

Seveda je bil odklivanec ponosen na darilo, katero je visoko cenil. Šte-vilni njegovi prijatelji so mu lepo darilo zelo zavidali. Mladi mož je darilo spr-avil in ga hranil kot svetinjo. Hohenzollernce je vojna vihra sicer odnesla, toda mož je etui še vedno čuval kot največjo svetinjo.

Nekega dne pa je imel smolo. Po-setili so ga nepovabljivi gosti in mu odnesli razne dragocenosti. Toda ve-liko je bilo veselje navdušenega patri-

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

Tišina. Dr. Oberzohn je skrivil ustnice. »Storil je tudi nekaj drugega, kar ga žigosalo za nizkotenega zavratnega morilca. Mislim... da, mislim, dragi moj Gurth... da bo tam tudi neko dekle; toda to zadevo bodo uredili moji lastni ljudje, ki tudi pojejo tja. Navodila dobite od Bentona!... Vi — vi imate posla samo z Gonsalezom.«

Gurth se je neokretno priklonil. »Prosil sem vas za to nalogo,« je rekel, se še enkrat priklonil in odšel. Malo pozneje je Oberzohn začel brnenje malega avtomobila, ki je zapeljal čez travo na cesto.

Zopet je vzel v roke knjigo. Poglavje o večnosti je bilo izredno zanimivo.

Umetniški ples v »Korintski Halli« je bil eden izmed dogodkov sezije in po vstopnicah, ki so jih dobili le člani treh klubov, so najmarljiveje povpraševali ljudje iz boljše družbe, ki niso bili v nikakoli zvezi s katerokoli panogo umetnosti razen z umetnostjo, kako si osladiti življenje.

Ko je Mirabela stopila v prenapolnjeno dvorano, se je vsa začudena ozirala okrog sebe. Balkoni, zaviti v udušeno svetlobo in na pol skriti za cvetjem, so bili izpremenjeni v lože. Strop je bil drapiran z modrimi in zlatimi trakovi. Na enem koncu velike dvorane je bila pravcena lopa v rožah in v njej sta sviral ena ali dve kapeli. Po parketu so ritmično plesale maske v vseh možgih krinkah. Blaziranec je videl le malo razlike med Indijanci, Pieroti in vitezi, ki so se tu razkazovali, in onimi, ki jih je že stokrat videl v sto drugih plesnih dvoranh.

Ko se je deklica začudena in prijetno presenečena ozirala okoli sebe ne meneč se več za zlatine, sta se iz sence enega izmed balkonov pojavila dva gospoda, eden v salonski obleki, drugi v kostumu briganta, in sta stopila k njej.

»Evo najin kavalirjev!« je vzkliknila Johana, ki se je nenadoma razživila. »Mirabela, dovolite mi, da vas seznamim z lordom Evingtonom!«

Mož v salonski obleki se je pogladil po kratkih brkih, udaril s petami in se leseno priklonil. Imel je suhljat, nekam bleklast, resen obraz, a sekundo so se njegove temne, okrogle oči uprle vanjo, nakar je rekel: »Drago mi je, Mis Leicestrovna, da mi nudite priliko seznaniti se z vami.« Govoril je z visokim, ostrim glasom, ki se mu je jedva čutil tuji naglas.

To je deklico enako presenetilo kakor mrzli poljub, ki ga ji je pritisnil na roko; in kakor da bi bil čital njene misli, je hitro povzel: »Živel sem dolgo v inozemstvu, zato so se mi Anglija in angleški običaji nekoliko odtujili. Ali bi ne hoteli plesati? In ali bi vam ne bilo ljubše, če bi se maskirali? Zaradi obleke vas moram prositi oproščenja, toda gala ni bila dovoljena.«

Pripela si je rdečo krinko in sekundo kasneje sta se že pomešala med plesalce in izgubila izpred oči.

»Vsega tega ne razumem, Benton.« Johani so se misli burno podile po glavi. Bila je skoro v strahu. Jela je razumovati, da je bila igra, ki ji je bila dodeljena, nekaj čisto drugega... da je bila mračnejša in usodnejša mimo vseh dotedanjih.

Privabljal je jeunesse dorée k zeleni igralski mizi kapetana Montyja Newtona je bilo že nekaj; toda še nikdar prej ni doživela, da bi bila tolpa mobilizirana proti ženski.

»Tudi jaz ne vem,« je zamrmral brigant, ki ni bil baš neprimerno napravljen. »Kar iznenada so nas pozvali.« Nemirno se je oziral okrog sebe, kakor da bi se bal, da ga je kdo utegnil slišati. »Vsi topovi so že tu... Defion, Cucini, Stubbs...«

»Topovi!...?« je šepnila vsa v strahu in je prebledela pod šminko. »Kako ste rekli?«

»Topovi so tu. To je vse, kar vem,« je odgovoril dvoumno. »Začeli so prihajati pol ure pred vami.«

Johana je umolknila; srce ji je tako razbijalo, da se je bala, da bi ji ne počilo. Monty ji je torej govoril resnico. Vedela je, da je stala za Oberzohnom in Montyjem Newtonom neka tajinstvena sila in da je doslej videla pri delu le malo kolesce velikega stroja. Igralski večeri pri Montyju so sicer mnogo donasali, toda njej se je že davno porodila sumnja, da so igrali pri Montyjevih dohodkih le postransko vlogo. Organizacija je vzdrževala pravcat armadni zbor zločincev, ki so ga sestavljali ljudje iz vseh delov sveta. Monty Newton je časih, kadar je bil nekoliko okajen, pripovedoval o neki »stari gardi«. Kako so jo porabljali, zakaj, v kake svrhe, o tem ni Johana nikdar dosti razmišljala. Odhajali so iz Anglije in prihajali v Anglijo v skupinah. Ob neki priliki ji je Monty pripovedoval, da so bili Oberzohnovi ljudje poslani v Smirno; nekam nedoločno je govoril o unfair konkurenci, s katero so imeli posla Oberzohnovi prekupevalci. Kesneje je čitala v listih o neki »verski vstaji«, ki se je končala s požarom velikega trgovskega dela mesta. Poslej ni Monty nič več govoril o konkurenci. »Stara garda« se je polnoštevilno vrnila na Angleško razen enega; ta je za »verske vstaje« dobil kroglo v želodec. Katera je bila tista vera, ki se je tako ogreval zanj, da je segel po orožju, ni nikdar doznala. Vedela je le, da je mrtev, zakaj videla je pismo, ki ga je Monty pisal njegovi vdovi Bronxi.

Johana je vedela mnogo stvari iz Montyjevega življenja. Razumljivo; preživela je največ pri njem; in najsi se je že izdajala za njegovo nečakinja, hčerko ali sestro ali za kako še bližjo sorodnico — kot zaupnica mu je vse, kako med vsemi bila najbližja.

»Kdo je mož z brki?... Ali je iz »garde«?«

»Ne, Oberzohnov zaupnik... Za boga, ne dajte Montyju vedeti, da sem vam vse to povedal. Naročeno mi je, da mu pomagam pri deklici.«

»Pri deklici?... Kaj hočete z njo?« je zaječala prestrašena do smrti.

»Plešivala je odgovoril Benton in jo je napol odnesel v gnečo.

Dospela sta jedva do srede dvorane, ko so nenadoma ugasnile vse luči.

Zakaj je Elderjeva tvegala preoceanski polet

Elderjeva pravi, da se je odločila za preoceanski polet samo zato, da reši sebe in svojo rodbino revščine. — Življenje samo jo je sililo v smrtno nevarnost.

Od poleta ameriške letalke Ruth Elderjeve je sicer že minilo skoraj leto dni, vendar je zanimivo, kaj pravi Elderjeva sama o poletu samem in kaj je bil vzrok, da je polet riskirala. Elderjeva piše:

— Zakaj ste to storili? Kaj je bilo povod, da ste tvegali svoje življenje, čeprav so bili izglezi na uspeh minimi? S takimi in enakimi vprašanji so me nadlegovali dan za dnem, ko sem poletela preko oceana in ko so me rešili.

Naravno, da sem pri svojem poletu tudi računala z morebitnim neuspehom. Vsekakor pa mi je bila s poletom dana možnost, da se rešim razmer, ki so mi postale že nezno. Riziko izgube življenja je bil tu popolnoma brezpomenben. V življenju so tudi druge muke in ne samo fizično trpljenje. To so duševne muke monotono našega življenja.

Moja rodbina — jaz sem bila tretja med šestimi dekleti in dvema bratoma — se je morala vedno boriti z gmočnimi težočami, jaz pa najbolj, ker sem hotela svojem pomagati. To in prav nič drugega me je napotilo, da sem tvegala preoceanski polet. Če bi pogledala, bi bilo pač eno bitje manj na svetu. Če bi pa imela srečo, bi bila moja rodbina rešena skrbi za vsakdanji kruh, zlasti pa bi bilo pomagano moji materi, ki je nujno potrebovala zdravniške pomoči.

Prvič sem bila uslužbena v neki trgovini v Birminghamu. Zaslужila sem 15 dolarjev na teden in to je pomenilo mnogo, kajti vsako soboto sem poslala svoji materi 12 dolarjev. Tri dolarje sem plačevala za prenočišče.

Ko sem bila stara 17 let, sem poročila 10 let starejšega Clade Moodyja. Bil je pravi romantični zakon in zdela se nama je, kot da sva v devetih nebesih. Sva veste, kako je, če se poročita dva mlada zaljubljenca. Toda že čez osem mesecev sva se ločila. Dve leti sem nato iskala službo. Bila je nevarnost, da propadem. Skrb za mater, za sestre in brate in prečute noči so bile bolj grozne nego peturno tavanje nad odprtim morjem, čeprav sem zrla vseh pet ur smrti v obraz.

Pri obisku svoje tete v Baloboa, Panama, sem se seznanila z Lyle Womackom. Sledil mi je v Alabama, kjer sem bila uslužbena. V septembru leta 1925. sva se poročila. Stara sem bila 21 let. Ker so v Floridi delali tako dobre kupčije z zemljišči, se je dal mož pogovoriti in se je preselil v Tampa. Toda usoda mu ni bila naklonjena, ker več mesecev ni dobil službe. Neki dobrodušni zdravnik v Lakelandu me je iz sočutja sprejel in mi dajal 17 dolarjev tedenske plače. Vedno mu bom hvaležna, čeprav je bilo delo naporno in monotono. V prostem času sem se pri kapitanu Haldemanu učila letanja. Če sem le imela kaj denarja, sem se pustila instruirati. Hotela sem si priboriti pilotsko diplomno, moj ideal je bil pa preoceanski polet.

Ko sem bila teoretično dovolj pokovana, sem svoj načrt predložila nekaterim imovitejšim ljudem v Wheelingu. Pravila sem jim, kakšna reklama bi bil polet za njihovo mesto. Obljubili so mi, da se bodo za stvar zavzeli, toda kasneje je zadeva zaspala. Nato je sledil Lindberghov polet in kmalu so me povabili, naj letim tudi jaz, toda odklonili so vsako odgovornost. Za polet sem pridobila tudi Haldemana, pri Stinsonu smo pa naročili letalo. Začetkom septembra sem poletela v Detroit, od tu sem pa v 12 urah dosegla Florido. Moja rodbina je mislila, da sem zblaznela, moj mož se z mislijo preoceanskega poleta sploh ni mogel sprijazniti. Toda jaz nisem hotela popustiti. Sedaj je bila edina priložitost, da se rešim revščine. Vse drugo je bilo postranskega pomena.

Zgodovina mojega poleta je znana. Prvih 26 ur je vladalo krasno vreme. Nato nas je zajel vihar. Bila sem silno razburjena, toda strahu nisem poznala. Vedela sem, da naju lahko reši samo čudež. Kapitan Haldeman je ostal popolnoma miren. Borba z viharjem se je zdela cela večnost. Razburkano morje pod nama je pomenilo gotovo smrt, na katero sva čakala polnih pet ur.

Nenadoma se je pod nami pojavil holandski parnik »Rarendrecht«. Ko sem ga zagledala, so mi živci popustili. S parnika so spustili rešilni čoln. Napravila sva luknjo v kabino. Haldeman je zlezal skozi odprtino. Nato so naju rešili.

Kje je Amundsen?

Vesti o Nobilu in njegovi posadki so zadnje dni ugodne, pač pa o slovitim polarnem raziskovalcu Amundsenu, ki je odšel Nobilu z letalom na pomoč, ni nobenega sledu. Amundsen je startal s francoskim majorjem Guilbaudom in letalci Valettom, de Cuvervilom in Brazijem že v ponedeljek na francoskem letalu »Latham« in poletel v arktične pokrajine. Po prvih vesteh je Amundsen našel Nobila in srečno pristal na ledeni gori. Kmalu se je pa izkazalo, da je ta vest preuravnjena in optimizem se je moral umakniti pesimizmu.

Ne toliko radi usode Nobilove ekspedicije, marveč radi Amundsenove usode. O Amundsenu namreč ni duha ne sluha in zdi se, da je bilo letalo prisiljeno pristati v arktičnem ozemlju. Baj je Amundsen oddaljal brezžične signale na pomoč in je njegov položaj zdaj bolj kritičen, nego Nobilov. Nobil sam je prestregel brezžične signale Amundsena na pomoč. Sedaj poročajo, da je napravil italijanski major Maddalena, ki je našel Nobila, več izvidnih poletov v polarno ozemlje, da najde Amundsena in mu pomaga iz kočljivega položaja.

»Corriere della Sera« poroča, kako je Maddalena našel Nobila. Po brezuspešnem kroženju nad polarnim ozemljem je Maddalena opazil rdečo pobar-

vani šotor, v katerem čepi Nobilova ekspedicija. Nobile in njegovi spremljevalci so stali pred šotorom in mahali z rokami v pozdrav. Ker pa je letalo letelo s hitrostjo 120 km, je Maddalena ekspedicijo takoj zopet izgubil iz vida. Nato je začel znova krožiti nad arktično pokrajino. Letalo se je spustilo zelo nizko in bilo je v nevarnosti, da zadene, ob nakopičene ledene mase. — Iskanje je bilo zelo naporno, vendar je Maddalena preiskal vse ozemlje. Nobile je bil medtem v stalnih stikih z ladjo »Citta di Milano« in je pošiljal vesti, da letalo neprestano kroži v njegovi neposredni bližini, da ga pa ne more najti.

Končno se je Maddaleni zopet posrečilo opaziti ekspedicijo. Maddalena je opazil pred šotorom pet mož, šesti je bil v šotoru in je očitno obveščal ladjo. Ko so člani Nobilove ekspedicije opazili letalo, so pričeli od veselja plešati na ledu. Nobile sam je skakal po ledu in Maddalena sklepa, da se mu je rana že zacelila. Korulentni češkoslovski učenjak Behounek je imel na glavi posodo za bencin, da bi se od nje odbijali solnčni žarki. Letalo je spustilo s padalom ekspediciji na led živež, akumulatorje, orožje in zdravila. Lahko si mislimo, kako radostno so nesrečneži sprejeli prvo pomoč v smrtni nevarnosti in skrajni sili. Čez dve uri je Maddalena zopet pristal v Kingsbayu, kjer so ga navdušeno sprejeli.

Rasputinova hčerka toži

Hčerka zloglasnega ruskega meniha in carskega ljubljence Grigorija Rasputina, ki je bil največja nesreča za rodbino zadnjega ruskega carja, je vložila pri pariškem sodišču tožbo proti knezu Jusupovu in velikemu knezu Dimitriju Pavloviču, ki sta 17. decembra 1916 umorila njenega očeta. Rasputinova hčerka, ki se piše zdaj Solovjeva, zahteva 25 milijonov frankov odškodnine. Sklicuje se na opisovanje umora v knjigi, ki jo je izdal knez Jusupov v Parizu in v kateri označuje sebe in velikega kneza Dimitrija Pavloviča za prava morilca intrigaanta Rasputina, ki je upropastil carsko Rusijo.

Umor je bil izvršen sicer v Rusiji, toda pravni zastopnik Rasputinove hčerke utemeljuje kompetenco francoskih sodišč s tem, da bivata knez Jusupov in veliki knez Dimitrij Pavlovič v Franciji. Prva obravnava se bo vršila v oktobru. Francoskemu sodišču se ne mudi z razpisom obravnave, ker stoji na stališču, da bi bila Rasputinova hčerka lahko že davno vložila tožbo. Vzrok, da je Solovjeva tako pozno vložila tožbo in da šele zdaj zahteva za umor svojega očeta visoko odškodnino, tiči v tem, da namerava Rasputinova hčerka nastopiti v filmu, v katerem bo glavni junak Rasputin sam. Proces proti morilecem njenega očeta naj bi bil torej reklama za novi film. Rasputinova hčerka in filmska družba, ki jo je angažirala, bosta torej imeli od senzacijske obravnave dobiček, čeprav bi francosko sodišče zavrnilo zahtevo glede kazni in odškodnine, kar je zelo verjetno.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Dražba pohištva!

V izvršbeni stvari proti tvrdki R. Lang in v konkurzu te tvrdke je odrejena na

25. junija 1928 ob 8. uri zjutraj na Kette - Murnovi (preje Martinovi) cesti štev. 10 javna dražba raznega pohištva.

K draženju se bo začelo pozivati pol ure pozneje. — Med tem se bodo predmeti lahko ogledali. Zapis predmetov, ki se bodo prodali, je na vpogled pri konkurznem upravniku dr. Franu Tominšku, odvetniku v Ljubljani, Kralja Petra trg štev. 2, ki daje potrebna pojasnila. 1213

Dr. Fran Tominšek

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljani sin, brat, svak in stric, gospod

Vinko Trost

knjigovodja

v petek, 22. junija t. l. ob 1. uri ponoči po dolgi in zelo mučni boleznici, previden s tolažili sv. vere, v 34. letu starosti odšel v boljšo večnost.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Lepi pot 15, na pokopališče na Viču.

V Ljubljani, dne 22. junija 1928.

Zalujoča rodbina.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni zavod

Brez posebnega naznanila.

Danes zjutraj se je poslovil od nas ljubljani mož, oče, brat, stari oče, stric in tast

Josip Kozak

gostilničar in posestnik.

Mirna smrt je končala težko trpljenje.

Pogreb bo v soboto, dne 23. junija 1928 ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Poljanska cesta štev. 21.

Ljubljana, dne 22. junija 1928.

Josipina, žena. — Juš, Ferdo, Vlado, sinovi. — Vlasta, snaha. — Niko, Damjan, vnuka, in ostali sorodniki.

Dva motorja

(Glühkoptmotor)

po 30 HP, izdelek Deutsche Werke, se, kor za naš obrat več ne zadostujeta, takoj prodasta komad za 1500 nemških drž. mark. — Vidita se lahko v obratu. — Poudbe pod »Motorja/1212« na upr. »Slov. Naroda«.

Flobert-puške

Lovske puške, browninge, pištole za straženje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribičskih potrebščin ter umetniški ogenj.

F. K. K... puškar, Ljubljana.

Selenburgova ulica št. 6.

Naprodaj par prav dobro ohranjenih

moških oblek.

Naslov v upravi »Sl. Nar.«. 1207

Avto-Buick Master 6 Sedan

zaprt, za 5 oseb, doplejan iz Amerike, ima 2 novi pnevmatiki poleg ter se nahaja v najboljšem stanju. Cena 75.000 Din. — Vidi se lahko v garaži pri »Stupica«. 1216

Uradnik

z večletno prakso, zmožen slovenskega in nemškega jezika, več vseh pisarniških del — išče službo. — Poudbe pod »Uradnik 1211« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje dveh sob

in kuhinje išče miren zakonski par brez otrok. Vselitev 1. julija. — Poudbe pod »Stanovanje 1210« na upravo »Slov. Naroda«.

Fotografski ateljer

na obali v Splitu, dobro uveden, prodam takoj radi odpotovanja. Potrebno v gotovini Din 40.000. — Poudbe: Vesnović, Split, Gorsk pot 2. 1205

Posojilo 30.000 Din

išče trgovce v svrhu povečanja svoje trgovine na zelo prometnem kraju na deželi. Garancija in obresti zagotovljene. — Poudbe pod »Prometni kraj/1199« na upravo »Slov. Naroda«.

Ekonom

išče stalno službo na večjem posestvu ali graščini. Vešč slovenskega in nemškega jezika. Nastopi lahko takoj. — Poudbe pod »Ekonom 1202« na upravo »Slov. Naroda«.

Simpatičen uradnik

večje postave, moških let, se želi pridružiti za partedskega letovanje dobro situirani gospodini (dam). — Dopise pod »Popolna diskrecija/1170« na upravo »Sl. Naroda«.